

ANTINOMISMI – VAARALLINEN EKSYTYS

Väinö Hotti

Antinomistit ovat uskonpuhdistuksen aikainen kristillinen ryhmittymä, joka korosti syntien anteeksiantamista, mutta vähätteli syntiä ja hengellistä lakia. **Antinomismin** synnyttäjäksi oli Martti Lutherin ystävä Johannes Agricola. **Antinomistien** pääväittäjä on, ettei lakia tulisi saarnata ollenkaan (netti).

”Jumalan ylistys on heidän suussansa, ja heidän kädessään kaksiteräinen miekka”
(Ps.149:6).

”Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija; eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili” (Hebr.4:12,13).

Jumalan sanan määrittäminen

55. LAKI JA EVANKELIUMI

Jumalan sana on lakia ja evankeliumia. Laki ilmaisee meille Jumalan pyhän tahon ja kurittaa meitä Kristuksen luo. Evankeliumi on iloinen sanoma Jumalan armosta, joka tarjotaan meille Kristuksessa (KO 55/ 1948).

Ajan kuva

Antinomismin vastustaminen ei sovi meidän aikaamme. ”Ihmiset ovat muutoinkin kyllin ahdistuneita; ei heitä sovi Jumalan sanalla peljästytää.”

Lasse Marjokorpi

”Ihmisten huolien ja vaikeuksien hälventäminen ei ole mitenkään erityisesti kristillinen tehtävä. Joka sellaiseen ryhtyy, tietäköön ja tiedostakoon sen, mitä saksalainen teologi Hans Asmussen sanoi kerran jollekin papille: ‘Tämä ihminen odottaa sinulta sellaista, millä ei ole mitään tekemistä sinun pappiskutsumuksesi kanssa.’ Epäuskoiselle ihmiselle kirkolla ei kirkkona pitäisi olla Jumalan lain julistamisen ohella muuta annettavaa kuin kehoitus kääntymiseen ja Jumalan armon omistamiseen” (Lasse Marjokorpi, Kirkon kuoleman sairaus, s.29).

”On vallalla kuulijakuntien vanhurskauttaminen. Lähdetään siitä, että kristillisiin julistustilaisuuksiin kokoontuneet ihmiset ovat jo Jumalan lapsia, joille sitten vain annetaan ohjeita uskossa kasvamiseksi” (emt.46).

”Saarna, joka pidetään tavalliselle kirkkoyleisölle, saa olla kuinka tekstille uskollinen tahansa, mutta jos siinä ei esitetä kristinuskon joko-tahi – vaatimusta, todellisen uskon ja kääntymisen vaatimusta, niin se ei pohjimmaltaan ole kristillinen eikä uustestamentillinen” (47).

”Se, että joukot vieraantuvat kirkon sanomasta, ei kirkkoa huolestuta; tärkeämpää on, että nämä vieraantuneet saadaan aktivoitua päätämään kirkon asioista” (48).

”Maallistuneen kirkon muuan mielivirsi on väite, jonka mukaan aikamme ihmiset ovat muutenkin jo niin ahdistuneita, ettei heidän hätäänsä saa enää lisätä julistamalla heille Jumalan käskyjä ja puhumalla Jumalan vihasta ja rangaistuksesta. Ahdistuneita he epäilemättä ovat, eri asia kuitenkin on, onko tämä ahdistus Jumalan sanan aiheuttamaa murhetta ja onko evankeliumi, hyvä sanoma Kristuksen työstä, vastaus tähän ahdistukseen. Jos evankeliumi on vain vastaus ihmisen tarpeisiin, hänen hätäänsä, hänen kaipaukseensa, siis hänen mielestään tärkeihin asioihin eikä siihen, minkä Jumala ilmoittaa olevan hänen varsinainen tarpeensa, niin olemme palanneet taas viime vuosisadan kulttuuriprotestantismiin. Siinähan ihminen oli kaiken keskus ja mitta, joka määräsi mitä hänelle piti julistaa” (50).

Molemmat kuuluvat evankeliumiin

Evankeliumiin kuuluu ”kaksi komponenttia”: laki ja evankeliumi. Missä näistä vain toinen on esillä, siellä ei ole evankeliumia lainkaan! Kumpikaan ei kelpaa irrallisena. Tavallisesti tyydytään ainoastaan evankeliumin julistamiseen. Tämä on sokeutta! Olemme tekemisissä ”toisen evankeliumin” kanssa. Se on samalla ”veretöntä evankeliumia”.

*”Minua kummastuttaa, että te niin äkkiä käännytte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois **toisenlaiseen evankeliumiin**, joka kuitenkin ei ole mikään toinen; on vain eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumin. Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, **hän olkoon kirottu**. Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, **hän olkoon kirottu**” (Gal.1:6-9).*

Sokeat julistajat

Kun lain terä hylätään, olemme tekemisissä ”sokeiden paimenien kanssa”:

*”Mutta hän vastasi ja sanoi: ”Jokainen istutus, jota minun taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, on juurineen revittävä pois. Älkää heistä välittäkö: **he ovat sokeita sokeain taluttajia; mutta jos sokea sokeaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeavat**” (Matt.15:13,14).*

”Sokeuksien sokeutta on, Luther kirjoittaa, että ei tahdota saarnata lakia ilman ja ennen evankeliumia. Kuinka on mahdollista saarnata syntien anteeksiantamusta, ellei sitä ennen ole olemassa mitään syntejä?” (54).

Opillisuutta halveksitaan

Aikamme ei noteeraa opinkappaleita, dogmit hylätään ja hyllytetään. Tästä havainnollisena esimerkkinä on RADIO DEI.

Kiitos viestistä. Lahkolaisuus on ikävä asia ja toivottavasti sitä on mahdollisimman vähän Suomessa. Radio Dei pyrkii edistämään evankeliumin esillä oloa ja kristittyjen keskinäistä rakkautta. Tehtävä on haasteellinen, sillä kristityt eivät ole aina kovin rakkaudellisia toisiaan kohtaan. **Itse emme ota kantaa oppikysymyksiin juuri sen takia, että evankeliumi pysyy pääasiana.**

Siunauksin

Radio Dei

Kirsi Rostamo (21.8.2015).

Luterilaisuuden ääni

Luterilainen Kristinoppi määrittelee Jumalan sanan ylläolevalla tavalla. Tänään luterilaisuus ei ole kovin kovassa kurssissa edes luterilaisessa kirkossa. Tavallisesti kirkossa tuodaan esille luterilaisuus hyvin eri vivahteisena. Tietysti Luther oli ilmaisuissaan moniselitteinen. Toisaalta aikamme haluaa muokata uskonpuhdistajasta mieleisensä opettajan.

Meidän tulee suhtautua Raamattuun ”erehtymättömänä Jumalan sanana”. Lutherin teoksista me sen sijaan poimimme vain VALITUT PALAT.

Antinomismien asema kirkossa

Koska antinomismien vastustus nojautuu tiukasti Raamattuun, se on ”luovuttamatonta”. Luther tuo esille, kuinka vaikeaa on erottaa laki evankeliumista. Voimme sanoa, että se on **kääntymättömälle papille** jopa mahdoton tehtävä. Tästä johtuen antinomismi on varsin yleistä; populismi ja antinomismi kulkevat käsi kädessä. Edelleen antinomismi on yleistä siellä, missä pyritään rahastamaan yksinkertaista ja köyhää kansaa. Kolehtihaavi jää köykäiseksi, jos sitä edeltää lainsaarna.

Nimenomaan luterilaisessa kirkossa olettaisi lain ja evankeliumin olevan selkeästi esillä. Vapaat suunnat ovat luonnollisesti ”pihalla” Lutherin opetuksista.

”Mua auta tielle parannuksen Jo täällä armonaikana, Suo, että Hengen uudistuksen Mä löydän, Jeesus, sinussa. Suo autuaasti kuolla mun Ja voittaa kruunu luonas sun” (Vkk.212:4).

Evankeliumi edellyttää lakia

Kansankirkko ja lain saarna eivät tavallisesti kohtaa toisiaan. Seurakunnan paimenella on tuntuma siitä, mikä vieroittaa ihmisiä kirkosta. Lain saarnaajat merkataan kirkon vihollisiksi! Raamatullisen pelastustien julistus on vaihdettu helpompaa: KUN RAHA KIRSTUUN KILAHTAA NIIN SIELU TAIVAASEEN VILAHTAA! Kirkolle riittää, että seurakuntalaiset maksavat kiltisti kirkollisveronsa; muita rasitteita ei mielellään laiteta.

MARTTI LUTHER 1483 - 1546

Jo Lutherin aikaan (1500 –luvulla) käytiin kovaa kädenvääntöä laki - ja evankeliumi asiassa:

"Luther sanoo, että kirkossa sekä laki että evankeliumi on pidettävä voimassa ja saarnattava; evankeliumi edellyttää lakia ja on ilman sitä tarkoitukseton. Jos lakia halveksitaan, ei evankeliumikaan puhtaana pysy. Jos lain kimppuun hyökätään vaikka evankeliumin kunnian tähden, niin evankeliumi siitä enemmän kärsii" (Tunnustuskirjat, s.52).

"Luther sanoi, että kukaan paaveista ei ole häntä kiusannut niin paljon kuin Agricola (Johannes). Agricola väitti, että katumusta ei synnytä laki, vaan evankeliumi, joten kristillisessä kirkossa ei sovi lainkaan saarnata lakia. 'Kymmenen käskyä kuuluu raastupaan eikä saarnastuoliin. Kaikki ne, jotka ovat tekemisissä Mooseksen kanssa, menevät varmasti perkeleen huomaan. Hirteen Mooseksineen'!" (53).

"Koska Kristus opetti parannusta ja syntien anteeksiantamista, on seurakunnanpaimenien samoin opetettava näitä seurakunnilleen. Nykyään on yleistä puhua paljon uskosta, mutta ilman parannuksen saarnaa ei voida ymmärtää, mitä usko on" (53).

Profeetojen esimerkki

*"Sillä he ovat niskoitteleva kansa, ovat vilpillisiä lapsia, lapsia, jotka eivät tahdo kuulla Herran lakia, jotka sanovat näkijöille: "Älkää nähkö", ja ennustajille: **"Älkää ennustako meille tosia, puhukaa meille mieluisia, ennustakaa silmänlumeita"** (Jes,30:9,10).*

*"Huuda täyttä kurkkua, älä säästä, korota äänesi niinkuin pasuna, **ilmoita minun kansalleni heidän rikoksensa ja Jaakobin huoneelle heidän syntinsä"** (Jes.58:1).*

*"Mutta Jerusalemin profeetoissa minä olen nähnyt kauhistuksia: aviorikosta ja valheessa vaeltamista; **he vahvistavat pahantekijäin käsiä, niin ettei kukaan käänny pois pahuudestaan**. He ovat minun edessäni kaikki kuin Sodoma, ja kaupungin asukkaat kuin Gomorra" (Jer.23:14).*

*"Jos he olisivat seisonet minun neuvottelussani, niin he julistaisivat minun sanani kansalleni ja **kääntäisivät heidät pois heidän pahalta tieltään ja pahoista teoistansa"** (Jer.23;22).*

"Koska he, koska he vievät minun kansani harhaan, sanoen: 'rauha!', vaikka ei rauhaa ole, ja katso, koska he, kun kansa rakentaa seinän, valkaisevat sen kalkilla, niin sano noille kalkilla-valkaisijoille, että se kaatuu. Tulee kaatosade, te syöksytte alas, raekivet, ja sinä pusket puhki, myrskynpuuska" (Hes.13:10,11).

Johannes Kastaja

"Jo on kirves pantu puitten juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heitetään tuleen" (Matt.3:10).

Jeesus

"Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat syntisemmät kuin kaikki muut galilealaiset, koska he saivat kärsiä tämän? Eivät olleet, sanon minä teille, **mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte" (Luuk.13:2,3).**

"Ja hän sanoi heille: "Niin on kirjoitettu, että Kristus oli kärsivä ja kolmantena päivänä nouseva kuolleista, ja **että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemistä" (Luuk.24:46,47).**

Apostolien esimerkki

Apostolit olivat "parannussaarnaajia:

"Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois,... Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, **kun käännytte itsekukin pois pahuudestanne" (Apt.3:19,26).**

"Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tiettäväksi, että **kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus.Sillä hän on säättänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista" (Apt.17:30,31).**

Lain ja evankeliumin erotus

Molemmilla on oma erikoinen tehtävänsä. Lain tehtävä on saattaa ihminen synnintuntoon. Vasta tämän jälkeen tulee julistaa evankeliumia. Laki ja evankeliumi sekoitetaan silloin, kun suruttomille julistetaan evankeliumia tai kun uskoille julistetaan lakia (kuten suruttomille). Toisin sanoen: julistus tapahtuu "väärässä järjestyksessä".

Evankeliumi "ei toimi" ilman lain edelläkäypää työtä. Johannes Kastajan tulee kulkea Kristuksen edellä:

"Ja sinä, lapsukainen, olet kutsuttava Korkeimman profeetaksi, sillä **sinä olet käyvä Herran edellä valmistaksesi hänen teitään, antaaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksisaamisessa" (Luuk.1:76,77).**

"Kirkossa on erikoisen ihanana valona mitä huolellisimmin pidettävä voimassa lain ja evankeliumin erotus, sillä sen avulla – Pyhän Paavalin neuvon mukaan – Jumalan sanaa oikein jaetaan" (TK. 428).

"Ei evankeliumi julista syntien anteeksiantamusta välinpitämättömille, suruttomille sydämille, vaan ´särjetyille` eli katuville" (503).

*"Kristuksen Hengen ei siis ainoastaan tule lohduttaa, vaan myös lain virkaa käytellen ´näyttää synti todeksi maailmalle`, näin uudenkin liiton aikana suorittaa, niin kuin profeetta sanoo, **opus alienum, ut faciat opus proprium**, toisin sanoen: hänen täytyy suorittaa vieras työnsä, synnin todeksinäyttäminen, kunnes ehtii varsinaiseen työhönsä: lohduttamiseen ja armon julistamiseen" (503,504).*

Pyhä Henki ja laki näyttävät synnin

"Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion" (Joh.16:8).

*"Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja **koko maailma tulisi sylliseksi Jumalan edessä**; sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä **lain kautta tulee synnin tunto**" (Room.3:19,20).*

Uskovatkin tarvitsevat lakia

JOHANNES KASTAJA RUOSKI HERRAN VALITTUA KANSAA!

Jumalan lakia tarvitaan suruttoman saattamiseksi syllisen paikalla. Uskova tarvitsee sitä kasvaakseen Kristuksen tuntemisessa; se kurittaa Kristuksen luo:

*"Niinmuodoin on laista tullut meille **kasvattaja Kristukseen**, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme" (Gal.3:24).*

"Me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että lainsaarnaa ei ole ahkerasti harjoitettava ainoastaan epäuskoisten ja katumattomien parissa, vaan myös tosiuskovien, todella kääntyneiden, uudestisyntyneiden ja uskon kautta vanhurskautettujen parissa" (430).

"Tämä lainoppi on välttämätön uskoville senkin tähden, etteivät he joutuisi oman pyhyiden ja hurskauden valtaan" (510).

VAPAAT SUUNNAT

Vapaat suunnat eivät yleensä noteeraa Lutheria miltään osin. Heidän puheensa on tavallisesti epämääräistä puhetta Jeesuksesta. Se on "ratkaisukeskeistä kristillisyyttä", jossa ei kuitenkaan liikuta laki-evankeliumi – akselilla. Autuus ratkaistaan "käden nostolla" – ja upotuskasteella!

Vapailla suunnilla ei ole Lutherin vankkaa oppiperustaa. He ovat myös ilman laki – evankeliumi oppia ja valoa. He tyytyvät epämääräiseen "siunaamismentaliteettiin". Siunaamisella suruttomat

vaivutetaan entistä syvempään ja parantumattomaan uneen. Tässä on kyseessä lopunajan suuri eksytys.

Siunaamisbuumi

Siunaamiselle löytyy kyllä raamatullisetkin perusteet:

”Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: rakastakaa vihollisianne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, **siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat**, rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parhaavat” (Luuk.6:27,28).

”Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet **siunaamaan teitä, kun käännytte itseksikin pois pahuudestanne**” (Apt.3:26).

”Siunatkaa vainoojianne, **siunatkaa**, älkääkää kirotko” (Room.12:14).

”me näemme vaivaa tehden työtä omin käsin. Meitä herjataan, mutta **me siunaamme**; meitä vainotaan, mutta me keitämme” (1. Kor.4:12).

”Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan **päinvastoin siunatkaa**; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte” (1. Piet.3:9).

Korvausteologiaa

Siunaamisesta tulee ongelma silloin, kun se syrjäyttää parannussaarnan. Ajatellaan, että siunaaminen on samaa kuin evankeliumin julistus. Tällaisen julistuksen takana on tavallisesti kääntymätön saarnamies. Häneltä puuttuu edellytykset oikeaan lain ja evankeliumin julistamiseen.

1.uskonkappaleen kristillisyyys

Tällöin painopiste on Jumalassa luojana. Tämä on ”jokamiehen uskoa”. Samalla siinä on remontoitu sekä ahdas portti että kaita tie – jokaisen mitoille sopiviksi.

Suomi – valittu kansa?

Tämä on suurta harhautusta ja herkkäuskoisuutta. Vaikka suomalainen suruttomuus ja jumalattomuus pursuu ”ovista ja ikkunoista”, saarnamiehet sinisilmäisyydessään pitävät Suomen kansaa Herran kansana.

Vanhurskauttaminen ja uudestisyntyminen

Nämä raamatulliset perusperiaatteet on hylätty. Ihminen on tämän näkemyksen mukaan luonnostaan Jumalalle kelpollinen. Oppi ja elämä asetetaan toistensa vastakohdiksi. ”Kätten evankeliumi” on ainut, mikä noteerataan. **Viides evankeliumi** on suuressa suosiossa.

Mitä Suomi tänään tarvitsee?

On surkuhupaisaa, kun tänään pyritään suruton Suomi parantamaan siunaamisella! Tämän päivän sananjulistus liikkuu lähinnä ”viihteen” tasolla: ”Leipää ja sirkushuveja!” Siunaajia riittää, mutta meillä on huutava puute **parannussaarnaajista**.